

VII.7033.56.2021.AMB

**Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące wprowadzania przez niektóre uczelnie wyższe ograniczenia możliwości pobierania nauki bądź zakwaterowania w domach studenckich jedynie dla osób zaszczepionych.

Z przekazanych Rzecznikowi informacji wynika, że niektóre uczelnie informują studentów o uzależnieniu możliwości odbywania praktyk i zajęć klinicznych od zaszczepienia się przeciw COVID-19 (tak np. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wrocławski Uniwersytet Medyczny, czy Uniwersytet Rzeszowski – w tym ostatnim przypadku, po interwencji RPO, zasady udziału w praktykach dla studentów URz uległy zmianie). Warto podkreślić, że powyższe ograniczenia wynikają z decyzji podmiotów, w których odbywają się praktyki i zajęcia kliniczne, a uczelnie mają ograniczony wpływ na ich treść.

Rzecznik powziął także wiadomość o działaniach Rektora Uniwersytetu Śląskiego, który kierując się troską o życie i zdrowie studentów, poinformował społeczność akademicką UŚ o planowanym zakazie kwaterowania w akademikach UŚ osób niezaszczepionych. Decyzja ta nie została skonsultowana wcześniej ze studentami UŚ i nie przybrała dotąd formy zarządzenia.

Z kolei Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie zapowiedziała objęcie osób niezaszczepionych systemem specjalnej ochrony fizycznej i organizacyjnej dla zapewnienia im bezpieczeństwa. W odpowiedzi na wystąpienie RPO w tej sprawie, Rektor AGH wskazał m.in., że działania uczelni podejmowane są w sytuacji, gdy ustawodawca krajowy nie wyposażył uczelni wyższych w przepisy prawa wprost pozwalające na gromadzenie danych o zaszczepieniu.

Nie ulega wątpliwości, że przyczyną podejmowania powyższych decyzji jest troska o życie i zdrowie społeczności akademickiej i chęć zapewnienia bezpiecznych warunków studiowania i zakwaterowania w domach studenckich w czasie pandemii. Pragnę jednak podkreślić, że przyjęte i planowane rozwiązania mogą stanowić bezpodstawne ograniczenie konstytucyjnie chronionych praw, tj. prawa do nauki, w zakresie w jakim dochodzi do uzależnienia kontynuowania studiowania od poddania się szczepieniu przeciw COVID-19, a także prawa do ochrony prywatności, w sytuacji gdy uczelnie przetwarzają dane studentów dotyczące zdrowia.

Ograniczenie wyżej wspomnianych praw jest dopuszczalne jedynie na zasadach określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, tj. w szczególności winno przybrać formę ustawy oraz być konieczne dla ochrony zdrowia publicznego. W ocenie Rzecznika przyjęte ograniczenie nie powinno różnicować sytuacji w dostępie do szkolnictwa wyższego osób zaszczepionych, osób, które nie mogą poddać się szczepieniu z uwagi na trwałe bądź czasowe przeciwwskazania zdrowotne, osób posiadających przeciwciała, a także tych, którzy posiadają aktualny negatywny wynik testu.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności zaś uwzględniając fakt, że art. 31 ust. 3 Konstytucji RP przewiduje możliwość ograniczenia konstytucyjnie chronionych praw i wolności jedynie na podstawie ustawy, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu zapewnienia uczelniom podstaw prawnych dla podejmowania adekwatnych działań prewencyjnych na rzecz ochrony życia i zdrowia studentów i pracowników uczelni w czasie pandemii. Pragnę jednocześnie zaznaczyć, że ewentualne

zmiany prawne winny być poprzedzone szerokimi konsultacjami ze środowiskiem akademickim oraz z Ministrem Zdrowia.

Łączę wyrazy szacunku

Hanna Machińska

Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załącznik 1 (wystąpienie do Przewodniczącego KRASP)

Do wiadomości:

- 1. Pan Adam Niedzielski**
Minister Zdrowia
ePUAP
- 2. Pan Mateusz Grochowski**
Przewodniczący Parlamentu Studentów
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Bracka 18/16
00-028 Warszawa
m.grochowski@psrp.org.pl